

Uddrag af Berlingskes, Jyllands-Postens og Informations dækning af valget i Nicaragua i efteråret 1984

Den 16. oktober 1984

Berlingske:

Artikel af Robert Parry fra AP under rubrikken '*CIA anbefaler professionelle forbrydere*'. »CIA har fremstillet en håndbog i psykologisk krigsførelse til Nicaraguas oprørsbevægelse, hvori oprørerne rådes til at ansætte professionelle forbrydere og vejledes i brugen af »særlige« voldsmetoder til at skaffe embedsmænd af vejen«. Håndbogen »siger god for brug af vold i særlige tilfælde overfor nicaraguanske dommere, politifolk og sikkerhedsfolk. Den hævder, at disse personer kan »neutraliseres«.

Bogen er blevet distribueret til medlemmer af contra-bevægelsen FDN, som opererer fra Honduras.

Den 18. oktober 1984

Jyllands-Posten:

'*CIA-håndbog i politiske mord*' hedder rubrikken til et AP-telegram, der citerer Edward Boland, formand for efterretningskomiteen i Repræsentanternes Hus, for, at håndbogen er »frastødende« og »en katastrofe for amerikansk udenrigspolitik.«

Den 20. oktober 1984

Berlingske:

Bent Albrechtsen skriver fra Washington under rubrikken '*CIA's terrorbog undersøges*' om CIA-håndbogen med titlen »*Psykologiske operationer under guerillakrig*«. Præsident Reagan har iværksat to undersøgelser af udarbejdelsen af en håndbog »i hvordan man kan bortføre, lemlæste og dræbe et andet lands regeringsembetsmænd og politikere«. Forklaringen lyder nu, at »den er udarbejdet »på et lavt niveau« i organisationen«. Fordi CIA-håndbogen ikke har et »officielt stempel«, så krænker den heller ikke »præsidentens eget direktiv om, at ingen amerikansk organisation må deltage i attentater på andre landes statsborgere.« Samtidig er det også kommet frem at »at en 16 sides stor håndbog med illustrationer, der fortæller nicaraguanske guerillastykker, hvordan man udfører sabotage, er blevet finansieret« af CIA. Bøgerne er et problem for USA, da »Reagan-regeringen har hele sin 4-årige valgperiode igennem på det skarpeste angrebet og fordømt international terrorisme«.

Jyllands-Posten:

'*CIA's håndbog undersøges*' hedder rubrikken over en kortere artikel af avisens New York-korrespondent Niels-Victor Christiansen, der forklarer, at »Reagan-regeringen afviser, at den på noget tidspunkt er gået ind for bortførelser, politiske attentater eller overgreb mod civile under nogen form.«

Den 21. oktober 1984

Jyllands-Posten:

I en artikel om det igangværende amerikanske præsidentvalg beretter avisen, at den demokratiske kandidat Mondale nu forlanger CIA-chefen William Caseys afgang pga. CIA-håndbogen.

Den 26. oktober 1984

Jyllands-Posten:

På s.7 bringer avisen et kort telegram fra Reuters med et referat fra et interview, hvori Reagan udtrykker støtte til de »amerikanske frivillige«, der kæmper sammen med højreorienterede nicaraguanske oprørere mod sandinist-styret. Præsidenten mener, at »en sådan aktivitet er i overensstemmelse med 'gamle ærværdige traditioner'« og sammenligner dem med de frivillige under den spanske borgerkrig.

Den 28. oktober 1984

Berlingske:

Avisen bringer Reuters-telegrammet, hvori Reagan udtaler, at »han støtter de amerikanske »frivillige « som kæmper for at styrte Nicaraguas sandinistiske regering«, idet det er i overensstemmelse med »gamle, ærværdige traditioner«.

På s. 6 skriver Jørgen Siegumfeldt (tidl. skribent på Information) en kommentar med rubrikken '*Et tredje verdens valg*'. Han påpeger, at både tilhængere og modstandere bruger nytteværdien ved et demokratisk valg: »Den nådesløse udnyttelse af valgprocedurens praktiske og symbolske værdi. Politisk set er der tale om en meget kontant værdi. Afholdelsen af et valg er symbolet på *demokrati* og dermed adgangsbillet til (først og fremmest vestlig) anerkendelse og bevillinger«. En boykot af valget kan få værdien af det til at rasle ned. Siegumfeldt mener, at »de reaktioner, som har udløst f.eks overfald på oppositionstilhængere, er således forståelige. Oppositionens støtte fra (og undertiden også til) det USA, som udlagde miner omkring Nicaraguas havnebyer og som udgav vejledning i terror mod selv civile embedsmænd, virker indlysende udfordrende«.

Han fortsætter: »Der er ingen større grund til at sende internationale observatører, for det skal nok gå regulært til – mellem de tilbageværende«. Han er dog pessimistisk på demokratiets vegne: »Det er lige før man kunne få den tanke at demokrati er arveligt. At de autoritæres børn ikke kan føde demokrater«.

Den 31. oktober 1984

Berlingske:

Bringet telegram fra Reuter: '*Dystre udsigter for Nicaragua*'. Den nicaraguanske oppositionsleder Atturo Cruz har i Washington forklaret, hvorfor han har valgt at boykotte valget, og han har »tegnet et pessimistisk billede af Nicaraguas fremtid«.

Jyllands-Posten:

Avisen bringer et telegram fra AP under den ironisk mente rubrik '*Nicaraguas valg »reddet«*'. Det konservative Demokratiske Parti har som det eneste borgerlige parti besluttet at stille op til valget, mens resten af oppositionen har boykottet. Samtidig omtales møder mellem den sandinistiske regering og USA angående »USAs hjælp til de højreorienterede guerillaer, der har optrappet deres aktioner i det nordlige Nicaragua op til valget.«

Den 2. november 1984

Information:

Avisen bringer et interview med Nicaraguas indenrigsminister, Tomás Borge, som oprindeligt er bragt i tidsskriftet *Ciudadanos del Tercer Mundo* under rubrikken '*Den eneste krig vi vil udkæmpe, er mod underudviklingen*'.

»Den amerikanske efterretningstjeneste CIA ved flere lejligheder har forsøgt at komme ham til livs«. Ifølge ministeren udsættes »Nicaragua for militær aggression i ideologisk henseende og gennem et ringe informationsniveau«. Om den aftale, som

Contadora-gruppen udarbejder, og som modarbejdes af USA, siger Borge: »For Ronald Reagans regering ville det have været særdeles let at sende sine *marines* til regionen, hvis det ikke havde været for Contadora-gruppens politiske og diplomatiske bestræbelser«. Om valget siger Borge: »Nicaraguanerne skal ikke til at vælge personer; de skal vælge programmer«.

Den 3. november 1984

Berlingske:

På s.6 skriver Bent Albrechtsen fra New York: '*Modstandsleder fik løfter fra CIA*'. I Miami har Edgar Chamorro, udtalt sig til New York Times, at han som en af lederne af de kontrarevolutionære grupper »for to år siden blev ansat direkte af efterretningsorganisationen«, altså CIA, og at »han fik løfte om hjælp til at styrte regeringen i Managua inden et år«, og at han og andre blev »instrueret« om, »hvordan de skulle udtale sig offentligt for ikke at støde de bevilgende myndigheder i USAs kongres.«

Jyllands-Posten:

Avisens udsendte medarbejder Per Nyholm (tidligere ansat på Information) skriver på s.20 under rubrikken '*Sandinisterne vil sejre som planlagt*'. »Sandinistiske pøbelgrupper, folkedomstole og censur sikrer valgets udfald, men ikke den internationale anerkendelse sandinisterne er ude efter«. Værdien af valgsejren vil være begrænset, fordi »et for et har de borgerlige partier trukket sig ud af valgkampen efterhånden som det gik op for dem, at revolutionen ikke ønsker, endsige tillader fri debat«. Per Nyholm omtaler et sandinistisk valgmøde med 75.000 deltagere som »det politiske karneval« og citerer borgerlige politikere for, at »der er manipuleret med valget«, fordi valgretsaldere er sat ned til 16 år, »hvilket giver FSNL (sandinisterne, red.) en kæmpemæssig fordel.« Ifølge Nyholm forhindrer »censur af aviser, radio og fjernsyn« en diskussion af nationens vigtigste problemer, bl.a. »økonomien, som ligger i ruiner«, og af »borgerkrigen, der er fremkaldt af, at foreløbig 15.000 væbnede mænd har trukket sig tilbage til det sydvestlige Nicaragua og til bjergene ind mod Honduras for at bekæmpe sandiniststyret«.

Nyholm beretter, at »mere end nogen sinde er det tvivlsomt, om FSNL repræsenterer et flertal af Nicaraguas tre millioner indbyggere«. Men det er »næppe« en tanke, som »plager« revolutionslederne, skriver Nyholm, der beskriver sandinistlederne som »hårde mænd« og »ideologer, som ved, at de har ret«.

Marta Baltodano, leder af en uofficiel menneskerettighedskommision, beskrives som »en af Nicaraguas modigste jurister, en ægte demokrat«. Hun forventer »en kraftig stramning af det sandinistiske diktatur, når valget er overstået«. Nyholm citerer hende for, at »700 er forsvundet i regimets fængsler uden at have været for en dommer«, og for, at folk er »skræmte af det undertrykkelsesapparat, de står overfor. De ved, at de på søndag bliver berøvet en kostbar mulighed for at stemme frit.«

Information:

På forsiden et billede fra optog i Managua og en kort notits, der henviser til artikel inde i bladet: *Valg og revolution*. Om valget hedder det »Valgkampen har været præget af et voldsomt pres fra den borgerlige opposition, der har valgt at boykotte«. På s.2 skriver Jens Lohmann en stor artikel under rubrikken *Valget i Nicaragua afgørende for landets fremtid*.

Valgkampen har været præget af en spændt atmosfære og siden starten »har de kontrarevolutionære styrker, der med amerikansk støtte søger at styrte styret i

Managua, intensiveret deres aktiviteter i form af sabotager, attentater og angreb imod især anlæg af betydning for landets økonomi«. En funktionær i det nordlige Nicaragua udtaler. »at kontraerne presser og truer bønderne i området for at de ikke skal stemme på søndag«. Vicepræsidentkandidaten fra det uafhængige liberale parti, Pereira, »har erklæret, at han ikke vil trække sit kandidatur«. Valget overvåges internationalt: »Fra Danmark deltager 8 repræsentanter for forskellige fagforeninger som observatører«. De borgerliges manglende deltagelse i valget »er en alvorlig bet for sandinisterne, der helst havde set hele spektret af politiske partier deltage i valget«. Lohmann mener, at »en høj valgdeltagelse vil medvirke til at give et billede af Nicaragua som et demokratisk land, hvor et flertal af befolkningen deltager i den politiske proces og støtter revolutionen«. På samme side gennemgår Lohmann de partier, der deltager eller har boykottet valget.

Den 4. november 1984

Jyllands-Posten:

På s.13 har avisen en reportage fra den udsendte korrespondent Per Nyholm under rubrikken '*Valget uden spænding om udfaldet*'. Ifølge Nyholm handler valget, som finder sted denne dag, mest af alt om sammensætningen af »sandinistfrontens politibureau, kaldet nationaldirektoratet. Det har sine interne diskussioner, men offentliggør sine beslutninger eenstemmigt i henhold til Lenins lære om den demokratiske centralisme.«

Valgkampen har medført, at »polariseringen i samfundet (er) uddybet, og de borgerlige partiers boykot af valget, som de finder ufrit og derfor ikke vil legitimere med deres deltagelse, viser, hvor isoleret sandinisterne står fem år efter deres sejr over højrediktatoren Anastasio Somoza.«

Den 5. november 1984

Berlingske:

Telegram fra DPA: '*Sandinisterne sikre*'. Kandidaterne sagde, at »hensigten med valget er at vinde international anerkendelse af Nicaraguas nye styreform«.

Artiklen slutter: »Den amerikanske regering støtter en 15.000 mand stor oprørsstyrke, der forsøger at styrke sandinisterne ved nålestiksoperationer.«

Jyllands-Posten:

På forsiden et billede af Ortega fulgt af en tekst, der påpeger, at »der er ingen magi omkring den forhenværende oprører«. Dækningen af valget fortsætter på s.12, hvor udsendte Per Nyholm skriver et portræt om Ortega under rubrikken '*Oprøreren som bliver præsident*'. Ortega beskrives som en snøvlende og forsigtig mand. »Omkring Ortega er der intet hysteri og ingen magi, men ganske megen respekt for en lang, lidelsesfyldt indsats i den klassiske partisan-karriere«. Han er ikke folkelig og er mere uforsonlig end f.eks. Cubas Fidel Castro. Ortega »er ekspert i by-guerilla, den mest brutale og konspiratoriske form for partisanekrig.« Nyholm tvivler på, om Ortega »virkelig er moderat og har mere end partisanens primitive forståelse af verden«.

På samme side en reportage af Nyholm fra valget under rubrikken '*Valget baner vejen for et-partistaten*'. Deltagerne i valget beskrives som »sandinist-fronten (FSLN), tre marxistiske partier til venstre for sandinisterne, de kristelige demokrater (PPSC), der deltog helhjertet i valgkampen, samt de konservative (PCD) og de liberale (PLI), som forgæves forsøgte at trække sig ud af valget i sidste øjeblik«. Det store frafald fra den borgerlige blok og socialdemokratiet beskrives af Nyholm som et »pinligt tilbageslag for sandinisterne, som udskrev valget i håb om at kunne legitimere deres regime efter

fem års provisorisk styre«. Han mener, at sandinisterne vil hævde, at folk stemte mod »USA's påståede aggression«, »men alle vil vide, at sejren er ufuldkommen, at tanken om et sandinistisk nederlag altid var illusorisk, og at Nicaragua vil fortsætte sin ubønhørlige udvikling henimod en marxistisk et-partistat.«

Information:

Kort telegram på bagsiden fra AP-DPA – *Sejrssikre sandinister*. Omtaler forventet høj stemmedeltagelse.

Den 6. november 1984

Berlingske:

Avisen bringer telegram fra AP: '*Sejrsfest før valget var slut*'. Valget kritiseres af oppositionen, som »betegnede valget som en farce«. Det er ikke meldt om problemer ved stemmeafgivningen, men »på 11 valgsteder i landets nordlige del blev valghandlingerne forstyrret af de anti-sandinistiske oprørere. En politibetjent blev dræbt under et mortérangreb i en bil med vagter, der skulle beskytte et valgsted.«

Jyllands-Posten:

På s. 4 bringer avisen en reportage fra udsendte Per Nyholm under rubrikken '*Sandinisterne sejrede stort*'. Han må erkende, at »umiddelbart tyder intet på, at der direkte blev svindlet med valghandlingen eller stemmeoptællingen.«
»Det største oppositionsparti bliver formentlig de uafhængige liberale (PLI) med 11 procent af stemmerne, og de konservative demokrater (PCND) med 10 procent i følge en uofficiel beregning mandag aften«. Dertil kommer, at seks procent stemte på andre partier, dvs. at næsten 30 procent stemte på andre end sandinisterne. Stemmedeltagelsen var 82 procent.

»Men mange observatører peger på, at det har været let at skræmme de uerfarne vælgere. Sandinistiske aktivister, som nicaraguanerne ofte er bange for, indskærpede vælgerne, at kun den, der stemte for sandinisterne, udviste den rette patriotiske ånd i en situation, hvor anti-sandinistiske tropper kæmper ude i bjergene.«

Information:

Jens Lohmann har en kort artikel på forside med rubrikken '*Klar sandinistisk føring ved valget i Nicaragua*'. Han refererer et foreløbigt resultat fra AP, hvor Ortega står til at vinde stort. Han påpeger, at en vigtig sejr for sandinisterne er »Den høje valgdeltagelse – over 80 pct. – er langt højere end hvad man ellers oplever i Mellemamerika«. En af de boykottende politikere udtaler, at konflikten kan føre til »en regional konflikt og nordamerikansk intervention«. Inde i bladet bringes en artikel fra Ritzau: '*80 procent stemte ved valget i Nicaragua*' om, at der stor set var roligt under valget, men »Amerikanskstøttede oprørsenheder forhindrede 11 valglokaler, ni af disse på atlantehavskysten, i at åbne eller holde åbent. Under et af overfaldene blev en politibetjent dræbt«. Truslen fra contraerne kan forventes at fortsætte efter valget, da den øverstbefalende for FDN udtaler: »Vi vil starte en totalkrig for at styrte sandinisterne«. Dette udtaler han fra sit eksil i Miami i Florida.

Den 7. november 1984

Berlingske:

Avisens Washington-korrespondent Bent Albrechtsen skriver under rubrikken '*USA-nej til fredstraktat*'. Den amerikanske regering »har modarbejdet« et »udkast til en

fredstraktat for centralamerika«, som udenrigsministrene fra Mexico, Panama, Colombia og Venezuela har arbejdet på siden 1982. USA begyndte først at modarbejde planen, da Nicaragua erklærede, at landet ville tilslutte sig det 55-sider lange udkast. »Den amerikanske regering noterer med tilfredshed, at det er lykkedes den effektivt at blokere, hvad den betragter som en utilfredsstillende fredsaftale...«

Jyllands-Posten:

Udsendte Per Nyholm beretter om borgerlig fremgang under rubrikken '*Borgerlig styrke trods revolutionen*'. Dette bygger på en »overraskende konservativ fremgang« til de borgerlige partier. »Betydelig opslutning bag de borgerlige partier efter fem års revolutionære omvæltninger i et traditionelt konservativt og katolsk land«. Sandinisterne er derfor tvunget til at føre samtaler med de borgerlige partier, som konsekvent afviser at tale om »FSLN's yndlingsemne i de senere års politiske propaganda – påstanden om en nært forestående nordamerikansk invasion«. Optimister mener dog, at valget kan føre til »en intensivering af samtalerne med USA om en bilæggelse af problemerne mellem Washington og Managua«.

Information:

Leder af Jens Lohmann på bagsiden under rubrikken *Giv dem en chance*.

Han påpeger, at valgdeltagelsen på 80 procent er høj »sammenlignet med andre latinamerikanske lande – og med USA, hvor kun omkring halvdelen af vælgerne traditionelt afgiver deres stemme«. Lohmann stiller det retoriske spørgsmål, om »det var et demokratisk valg. Var valgkampen demokratisk og fri?« Han svarer med, at »gennemførelsen af frie valg var total ukendt for nicaraguanerne, da de i 1979 endelig gjorde sig fri af diktaturet«, og påpeger samtidig, at »Svenske valgkasperter har udformet hele valgsystemet fra A til Z«. Der har været modstand fra oppositionen: »Oppositionen har også kritiseret, at valgsteder afholdt af borgerlige partier flere steder er blevet angrebet eller generet af sandinistiske tilhænger, uden at politiet har grebet ind«. Desuden påpeger Lohmann, at selv om amerikanerne har kaldt valget »en farce«, må det siges at være »imponerende, at et land, der er voldsomt presset militært og økonomisk udefra af verdens største og stærkeste nation, har kunnet gennemføre et valg, der kan stå sig fint i sammenligning med hvilket som helst valgt i Latinamerika efter anden verdenskrig«. Gennem støtten til kontraerne diskvalificerer den amerikanske regering »sig selv som kritiker af det nicaraguanske valg og af den nicaraguanske revolution«.

På samme side en artikel af Lohmann under rubrikken '*Sandinisterne vil ikke genindføre undtagelsestilstanden efter valget*'. Der er stadig ikke præcise tal fra valget, men den sikre sejrherre Ortega er »rede til en dialog med oppositionen iøvrigt, også med de partier, der boykottede valget i søndags«.

Den 8. november 1984

Jyllands-Posten:

Udsendte Per Nyholm beretter under rubrikken '*Krigsophidselse i Managua*' på s.19 om den øgede frygt og forventning om en amerikansk invasion. Sandinist-lederne forbereder befolkningen »på en nært forestående nordamerikansk invasion«. Baggrunden er CIA-efterretninger om, at Sovjet vil levere MIG-21 kampfly til Nicaragua. Nyholm mener, at »Krigsophidselsen i Managua synes at indeholde et kraftigt element af selvbedrag. Juntaen og dens sympatisører har talt så meget og så længe om USA's aggressive planer, at de er begyndt at tro på deres egen propaganda,

som oprindeligt skulle skræmme nicaraguanerne om bag det sandinistiske magtapparat.«

Nyholm skriver videre, at det »er svært at finde seriøse iagttagere i Managua, som tager strømmen af advarsler fra juntaen alvorligt«. »Andre siger, skræmmekampagnen muligvis kan have at gøre med, at anti-sandinistiske guerillaer« i de seneste uger er trængt frem gennem bjergene »til positioner i ubehagelig nærhed af Managua.« Samme side et telegram fra Reuter, der beretter, at den nyvalgte Reagan ønsker, at når han forlader Det Hvide Hus, vil han blive husket som »fredsmager«. »I andre udenrigspolitiske spørgsmål vil Reagan fortsætte med at lægge pres på Kongressen for at få bevilget yderligere midler til de guerillaer – de såkaldte contras – der bekæmper det venstreorienterede sandinistiske styre i Nicaragua. På en pressekonference ville Reagan ikke definitivt sige, om der var sovjetiske MIG-kampfly på vej til Nicaragua.«

Information:

En kort artikel fra Reuter-AP med rubrikken '*USA advarer Sovjet mod at sende MIG-fly til Nicaragua*'. Den amerikanske efterretningstjeneste er ikke sikker på, at det russiske skib indeholder jagerflyene, men udtaler »at fly af denne type være absolut unødvendige for Nicaragua« og at det vil være »en alvorlig udvikling, som USA vil se på med den største bekymring«.

Den 9. november 1984

Berlingske:

Rubrik på forsiden '*USA advarer Nicaragua*'. Bent Albrechtsen skriver fra Washington, at USA »udvekslede skarpe uheldsvangre advarsler« mod Nicaragua, selv om »der ikke forelå beviser på at Sovjetunionen som frygtet var ved at forsyne landet med moderne kampfly«. I havnebyen »Corinto så man kun sækken med mælkepulver på kajen«.

Albrechtsen fortsætter på s. 4 under rubrikken '*Stadig USA-tvivl om Nicaragua-fragt*'. Lokale vidneudsagn beretter, at det sovjetiske skib lossede »sække med mælkepulver og ikke de moderne sovjetiske kampfly«. Samtidig benægter Washington anklagerne, men Nicaraguas regering »beskylder landet for åbenlyse krænkelser af af suveræniteten. Sandiniststyret anklagede amerikanerne for at have opereret i Nicaraguas territorialfarvand og lufterum under overvågningen af det sovjetiske fragtskib, noget Washington-regeringen benægtede.«

Jyllands-Posten:

På forsiden en kort artikel under rubrikken '*Centralamerikansk krise optrappes*':

»Flere nicaraguanske byer rystedes af enorme brag. Det var formodentlig amerikanske spionfly, der udløste panikken med overlydsbrag.«

Dækningen fortsætter på s. 8, hvor en artikel fra Reuter med rubrikken '*Overlydsbrag udløser panik*'. »Bragene rystede huse i Managua og skabte i visse områder panik i befolkningen«. Dagen forinden affyrede Nicaragua ifølge egne oplysninger »varselsskud med antiluftskyts mod et amerikansk C-130 fly fem km fra havnebyen Corinto«, som overvågede det sovjetiske skib, som måske-måske ikke har sejlet sovjetiske MIG-kampfly til Nicaragua. Nicaraguas udenrigsminister »benægtede amerikanske påstande om, at skibet er lastet med sovjetiske jagerfly af typen MIG-21«. Omvendt »benægtede« Pentagon »kategorisk«, »at et amerikansk fly onsdag blev beskudt«.

På samme side beretter avisens Washington-korrespondent Niels-Victor Christiansen under rubrikken '*Usikkerhed om sovjet-skibs last skaber krise*' fra New York, at hvis det sovjetiske skib indeholder fly, vil Reagan »overveje at beordre, hvad de kalder et kirurgisk luftangreb til at sætte jagerne ud af spillet«. Samtidig afviser Nicaragua, at der er leveret fly, og påpeger, «at den i øvrigt har ret til at gøre det, hvis den ville, og at den ikke har til sinds at fortælle, hvad der er i kasserne fra fragtskibet.« Reagan forklarer engagementet med, »at flyene kun kan have offensive formål, at de forrykker magtbalancen i regionen, og at de udgør en trussel imod Nicaraguas nabolande«.

Information:

Kort artikel fra RB med rubrikken '*Det brager i luften over Nicaragua*'. Bragene over Managua »skabte i visse områder panik i befolkningen, som gentagne gange i de seneste uger er blevet advaret om, at USA kun venter på en undskyldning for at invadere Nicaragua«. Den nicaraguanske regering oplyser samtidig, at »der blev affyret advarselsskud mod flyet, fordi det befandt sig i nicaraguansk luftrum«. Modsat afviser Penatgon, »at et amerikansk fly onsdag blev beskydt«.

Den 10. november 1984

Berlingske:

På s. 4 skriver Bent Albrechtsen: '*USA dæmper tonen i Nicaragua-krisen*'. Den amerikanske forsvarsminister forsikrer, at »ingen amerikanske militære styrker er blevet sat i forhøjet beredskab på grund af situationen i Mellemamerika, og at han ikke kan forestille sig noget forhold, der gør udsendelsen af tropper til området nødvendigt«. En ligeså beroligende erklæring blev fremsat af udenrigsminister George Schultz. Reagan-regeringen understreger, at selv en lavere teknologisk oprustning af Nicaragua, f.eks. med sovjetiske kamphelikoptere, vil udgøre en »trussel imod landets nabostater og imod stabiliteten på på den vestlige halvkugle, som USA kræver kontrol med.«

På samme side skriver Jørgen Siegmund, at '*Nerverne hænger udenpå*'. Han udviser en vis forståelse for krigsstemningen i landet, fordi »i Nicaragua er det både på den indre og den ydre front *nervekrigen* er optrappet«.

Jyllands-Posten:

På forsiden en kort notits og et billede med rubrikken '*Sovjetiske forsikringer overbeviser ikke USA*'.

Artiklen s. 4 fra Reuter under rubrikken: '*Schultz: Krisen er ikke overstået*' fortæller, at den amerikanske udenrigsministeren udtaler, »at de sovjetiske og nicaraguanske forsikringer om, at der ikke er sendt kampfly til Nicaragua, ikke har overbevist Reagan-regeringen om, at krisen i forholdet til den mellemamerikanske stat dermed er ude af verden«. Schultz udtaler videre, at det vil medføre en »uacceptabel situation«, hvis der bliver sendt fly.

Information:

Telegram fra RB og billede af antiluftskyts. '*Nicaragua forbereder sig på en invasion*'. Schultz »har sagt, at han ikke kender til nogen amerikansk plan for en invasion af Nicaragua«. Samtidig meddeler Nicaraguas regering, »at arbejdere vil blive forflyttet fra kaffedyrkning til forsvaret for at kunne imødegå et amerikansk angreb«.

Inde i bladet en artikel fra AP: *'Dødvande i forhandlinger mellem Nicaragua og USA'*. Reagan udtaler, »at dens støtte til de nicaraguanske oprørere, som opererer fra baser i Costa Rica og Honduras, er berettiget på grund af sandinisternes nære forhold til Sovjetunionen og Cuba og deres påståede støtte til revolutionære bevægelser andre steder i området«.

Den 11. november 1984

Berlingske:

På s. 4 en artikel på Reuter med rubrikken *'Afspænding i MIG-krisen i Nicaragua'*. Amerikanske embedsmænd siger, »at det forekommer mere og mere usandsynligt, at der er fly af denne moderne type om bord i skibet«. Derimod ser det ud til, »at skibet medbringer helikoptere, raketter, mindre fartøjer og andet militærudstyr«. Desuden afviser USA anklagerne om en kommende amerikansk invasion som »helt grundløse«.

Jyllands-Posten:

Artikel på s. 12 uden signatur med rubrikken *'Nicaragua i krigsberedskab'*. Fra amerikansk side synes krisen dæmpet en smule, og »Kreml har givet Washington forsikringer om, at der ikke er leveret avancerede kampfly til Nicaragua«. Dette forhindrer ikke en folkelig mobilisering i landet, hvor der er uddelt »våben til 20.000 studenter«. Dog har »USA nægtet, at det har planer om at invadere Nicaragua, hvor amerikanske marinesoldater har interveneret tre gange i dette århundrede. Desuden støtter USA med penge, våben og træning omkring 15.000 guerillaer, der bekæmper sandinist-styret.« Artiklen påpeger afslutningsvis, at Nicaraguas hær er femdoblet, og at dets luftvåben nu menes at bestå af »45 ældre fly og 17 helikoptere«.

Den 12. november 1984

Berlingske:

Avisen bringer s. 4 en artikel fra Reuter med rubrikken *'Overvejer at beslaglægge våben til Nicaragua'*. Planer i Washington beskrives i New York Times som et forsøg på »at skræmme og lægge pres på Nicaragua uden at anvende magt i selve landet«. Regeringen overvejer at »give den amerikanske flåde ordre til at opbringe og beslaglægge våbene på åbent hav«. Flere af Reagans rådgivere opfordrer til at »øge presset mod Nicaragua, fordi de mener, at den nuværende politik ikke har formået at standse en militæropbygning, som kan ændre magtbalancen i Mellemamerika.«

Jyllands-Posten:

Avisen bringer en artikel, der bygger på AP-Reuter under rubrikken *'Skræmmekampagne mod sandinisterne'* med stort samme tekst som i Berlingske. Heri citeres udenrigsminister Schultz for at »påstande om en forestående amerikansk invasion er latterlige og påskud for regimet til at undertrykke befolkningen«. Den sovjetiske støtte til Nicaragua er ifølge samme »en trussel mod stabiliteten i Mellemamerika«.

Information:

Artikel fra Reuter-AP med rubrikken *'Erklæringskrig om Nicaragua skruet i vejret'*. Samme artikel som Berlingske om, at regeringen i Managua »er overbevist om, at USA planlægger en invasion af landet«. Den amerikanske forsvarsminister advarer mod »at skabe et nyt Cuba i Nicaragua« og siger videre, at USA »forbereder sig på alle slags nødsituationer«. Schlutz udtaler, at »forudsigelse af af en amerikansk

invasion er latterlig og skal ses som et påskud for regeringen til at retfærdiggøre en militarisering af landet for at undertrykke befolkningen«.

Den 13. november 1984

Jyllands-Posten:

Kort artikel fra AP-Reuter under rubrikken '*Nicaraguas militær i alarm-tilstand*'.

»Nicaragua blev mandag sat i undtagelsestilstand, og landets væbnede styrker blev sat i højeste alarmberedskab for at være klar til den »militære aggression«, som sandinist-regeringen hævder vil komme fra USA« og er »umiddelbart forestående«. Dette nægter USA, men forsvarsminister Caspar Weinberger sagde søndag, »at det kunne blive nødvendigt at gøre noget ved »den kolossale forøgelse i strømmen af sovjetiske våben til Nicaragua«.«

Det berettes videre at »Omkring 100 amerikanske elitesoldater blev søndag kastet ned med faldskærm i nabolandet Honduras«, men det amerikanske forsvarsministerium har meddelt, at nedkastningen »intet har at gøre med situationen i Nicaragua.«

Information:

Avisen bringer en gennemgang af den internationale debat vedrørende krisen, hvor »Vestlige aviser opfordrer Reagan til besindighed, mens østlige forudsiger invasion«. Washington Post »opfordrer Reagan til besindighed, mens det samtidig kritiserer valget i Nicaragua 4. november«. De østeuropæiske aviser »beskylder USA for at forberede en invasion af Nicaragua«. Le Monde mener, »at det er svært at se, hvad der under disse betingelser skulle retfærdiggøre en punktvis militær indgriben fra amerikansk side«. Sunday Times mener ikke, at de politiske tiltag i Managua »berettiger en væbnet amerikansk intervention«.

På s. 3 en artikel af Jens Lohmann under rubrikken '*Ny revideret fredsplan for Mellemamerika*'. Den oprindelige Contadora-plan blev afvist af USA men godkendt af Nicaragua. De fire lande har derfor udarbejdet en ny plan. »Det nye udkast betegnes af nicaraguanerne som et amerikansk forslag«.

Den 14. november 1984

Berlingske:

Avisen bringer s. 4 et kort telegram fra Reuter med rubrikken '*Shultz afviser invasionsfrygt*'. Desuden bringes et billede med teksten: I Nicaraguas hovedstad er der kampvogne overalt. »Nicaraguas væbnede styrker er fortsat i højeste alarmberedskab og sovjetiske kampvogne og antiluftskyttsbatterier er opstillet i hovedstaden Managuas gader«. USAs udenrigsminister G. George Schultz udtaler på mødet for amerikanske stater (OAS), at frygten for invasion er »selvpåført og savner ethvert grundlag«.

Jyllands-Posten:

Avisen bringer en artikel fra Reuter s. 8 med rubrikken '*Skyttegrave i Managuas gader*'. Nicaragua er stadig præget af intense forberedelser på en invasion, hvilket Schultz kalder »selvpåført og savner ethvert grundlag«. Men de nicaraguanske ledere henviser til, »at 25 krigsskibe med 15.000 soldater ombord ligger umiddelbart udenfor nicaraguansk farvand, og at USA har opbygget militærbaser i nabolandet Honduras«. Dette afvises af USA med, »at de militærøvelser der i øjeblikket foregår i farvandene omkring Nicaragua, ikke er led i forberedelserne til en invasion« men del af militærøvelser.

»Men han (Schultz, red.) understregede samtidig, at USA hver dag vil arbejde på at rense den vestlige verden for, hvad han kaldte Sovjetunionens og Nicaraguas aggressive og undergravende indflydelse.«

Information:

En **leder** på forsiden med rubrikken '*Kunstig krise*' af Jørgen Dragsdahl.

Skribenten mener, at angsten for invasion i Managua er overdreven, som et »produkt af egen anti-amerikansk propaganda imod imperialismens grusomhed«. For Washington blev valget ikke en afsløring af sandinisternes diktatur, så det giver ingen aktuel berettigelse til en invasion i demokratiets navn«. Dragsdahl mener, at truslen fra de sovjetiske jagere er blevet pustet op af utallige amerikanske embedsmænd, og nu kan »kredsen af høge, der ifølge The Observer temmeligt egenhændigt arbejder for konfrontation med Nicaragua, glæde sig over flotte resultater«. På denne måde er det lykkedes at iscenesætte en grænse, »som vil medføre militære aktioner, hvis Sovjet eller Nicaragua overskrider den. Efter den sidste uges røre kan Det Hvide Hus ikke se passivt til, hvis jagerfly dukker op på en landingsbane i Nicaragua«.

»Kombinationen af en præsident med Reagans evner og fanatikerne omkring ham, giver »teorien om den gale mand« et ganske nyt indhold«.

På forsiden en kort artikel fra Reuter: '*Nicaragua fastholder alarmberedskab*'. De »væbnede styrker er fortsat i alarmberedskab« og »Omkring 20.000 unge studenter, der oprindeligt skulle ud og høste kaffebønne, men i sidste uge blev omdirigeret til landets forsvar«. Omvendt udtaler Schultz, at frygten for invasion er »selv-påført og savner ethvert grundlag«. Lederne i Nicaragua føler truslen tæt nok på, da »25 krigsskibe med 15.000 soldater umiddelbart uden for nicaraguansk farvand og de mange militærbaser, USA har opbygget i nabolandet Honduras«.

På s. 3 en længere artikel fra Gedda hos AP med rubrikken '*Oprører i Nicaragua truer med økonomisk krig*'. Lederen af oprørerne udtaler i telefon fra Miami, »At hvis MIG'erne sættes ind mod oprørerne, vil de gøre gengæld ved at sabotere olieraffinaderier, sukkerfabrikker, selve sukkerafgrøden, fabrikker der fremstiller kaffe og andre mål«. Oprørerne mistede sin støtte fra kongressen i maj, hvor den »suspendede bistanden til Caleros 14.000 mand store styrke, men lovede at tage sagen op igen i februar«.

På samme side en artikel af Brennan fra AP: '*USA vil »på enhver måde« stoppe truslen fra Nicaragua*'. Schultz udtaler, at USA ville »arbejde på enhver måde for at drive denne aggressive og undergravende indflydelse bort fra vores halvkugle«. Han siger videre, at »USA ikke vil lade sig drive bort fra den demokratiske kurs af terrorisme hverken hjemme eller i andre lande«.

Den 15. november 1984

Information:

Artikel fra AP af Nokes: '*USA overvejer begrænset militæraktion i Nicaragua*'.

Nokes mener, at »Alt hvad Reagan-administrationen siger og gør synes at tyde på, at USA lægger op til en eller anden form for militær aktion med sigte på at standse den militære opbygning i Nicaragua«. Han ser dog ikke et direkte angreb komme men »andre aktioner – fra flådeblokade til luftangreb på noget af det nyligt ankomne sovjetiske udstyr – kan også være under forberedelse«. En amerikansk talsmand mener ikke, »at den venstreorienterede sandinistiske regering var berettiget til at anskaffe sig våben for at imødegå truslen fra de amerikansk støttede guerillaer«. Dog udtaler Schultz, at »USA på enhver måde ville arbejde for at drive denne aggression og de undergravende kræfter bort fra vor halvkugle«. Nokes mener videre, at

»amerikanske politik over for Nicaragua i det sidste år har tydeligvis haft til formål at destabilisere og skræmme den sandinistiske regering.«